

Mj. rek.
15 01 0001

Hilmaus Erik: syntöky
8.10.03 EFM

Artjärven Linnamäki

Tarkastus 15.5.2003

V.-P. Suhonen/Museovirasto/Rakennushistorian osasto

Kunta:	Artjärvi
Muinaisjäännöstyyppi:	Puolustusvarustukset
Tyyppin tarkenne:	Linnat
Ajoitus:	Historiallinen
Peruskartta:	3022 09
Koordinaatit:	pk006736 490; ik00 3449 370
Tutkimuksen laatu:	Tarkastus
Kenttättyöaika:	6.5.2003
Diapositiivit:	MV/RHO 125436: 300-317
Mustavalkonegatiivit:	MV/RHO 125435: 48-62
Tutkimushistoria	Gottlund, C.A 1859 (tarkastus); Hausen, R. 1876 (tarkastus); Backman, Sara 1906 (inventointi); Krohn, Osmo 1939 (koekaivaus); Hirviluoto, Anna-Liisa 1969 (tarkastus); Koivisto, Satu 1999 (inventointi).
Lähteet:	Senaatin kartta XII/35 vuodelta 1874. Suhonen, V.-P. 1997: Itä-Uudenmaan keskiaikaiset linnat. <i>Pro Gradu tutkielma, Helsingin yliopiston arkeologian laitos.</i>
Liitteet:	Peruskarttaote, yleiskartta, koekuopan profiili.

Artjärven Linnamäki sijaitsee Pyhäjärven pohjoisrannalla olevan niemen kärjessä. Matalalla mäellä on noin 40 x 40 metriä laaja tasattu laki. Mäen laen reunoilla on harmaakivistä kylmämuuratun kivivallin katkelmia. "Linnapihalla" on kivetty kuoppa (kellari/kaivo?) ja kolme isoa kiveä (ns. kärjäkivet). Yhteen kiveen on hakattu kirjoitusta.

Linnamäen laelle tehtiin 1 x 1 metriä laaja koekuoppa. 0,2 metriä paksun humuskerroksen alla oli 0,20-0,25 metriä paksu kerros likamaata. Likamaan alla oli puhdasta savensekaista soraa. Koekuopasta ei saatu löytöjä.

Linnamäen seinät ovat järvenpuolelta jyrkät. Mäen rinteillä on terasseja, joista ei ole varmuutta ovatko ne linnarakenteita vai 1800-luvun tienpohjia. Linnamäen ja muun niemen välissä on lähes koko niemen poikki ulottuva "leikkaus". Leikkaus muistuttaa vallihautaa. Toisaalta kyseessä voi olla luonnon ilmiö. Asia vaatisi tarkempia tutkimuksia.

Linnamäen juurella etelässä niemen päässä on aivan rannassa ympyränmuotoinen noin 4 metriä halkaisijaltaan oleva kuoppa, jota kiertää matala valli. Paikalla olevan tiilimurskan perusteella kyseessä voi olla joko kellari tai tiiliuuni.

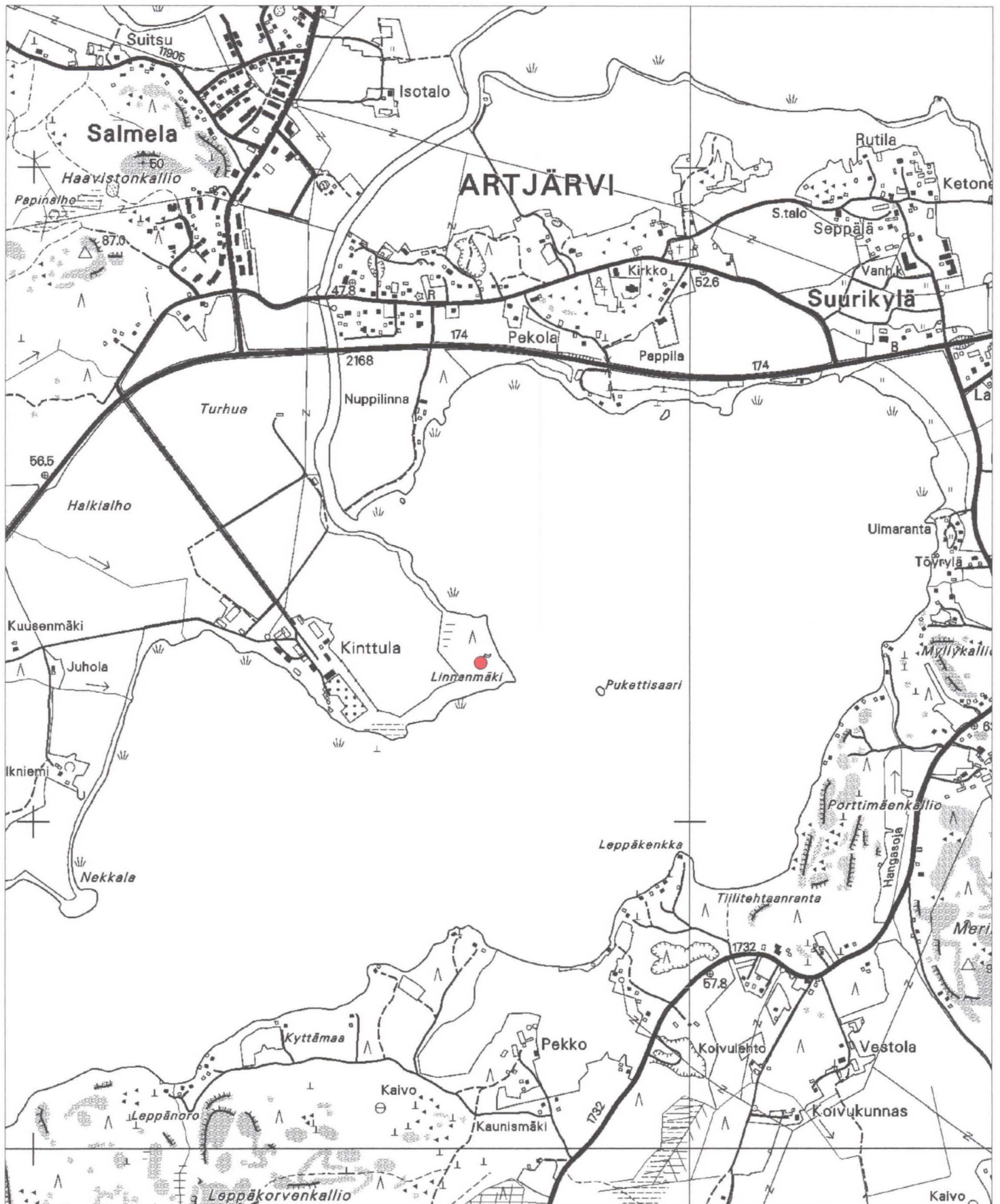
Artjärven Linnamäki muistuttaa monessa suhteessa keskiaikaisia niemilinnonja. Paikan luonteen arviointia vaikeuttaa kuitenkin keskiaikaa nuorempi ihmistoiminta. Vuodelta 1874 peräisin olevaan Senaatin karttaan on merkitty linnan lakea kiertävä tie ja kolme laella olevaa pikkurakennusta. Lisäksi inventoinnin yhteydessä havaittiin, että Linnamäen vallin kivissä on poranjalkia.

Artjärven Linnamäki on kohtalaisen hyvässä kunnossa. Kaatuneet puut ja vesakko tulisi kuitenkin raivata. Lisäksi mäen laella kasvavien kuusien kaataminen avartaisi maisemaa.

Helsingissä 4.5.2004

V.-P. Suhonen

ARTJÄRVI Linnanmäki

V.-P. Suhonen 2003

Peruskarttaote

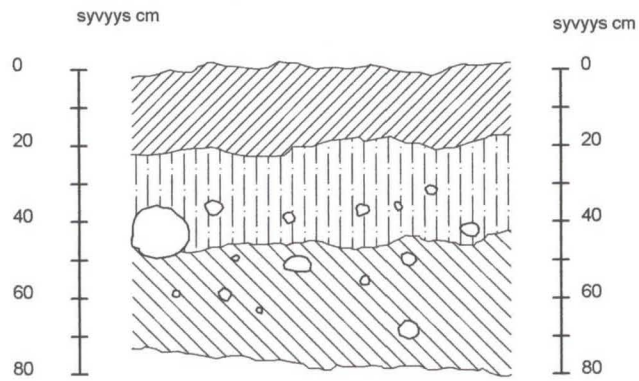
mk 1:20 000

pk 3022 09

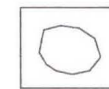
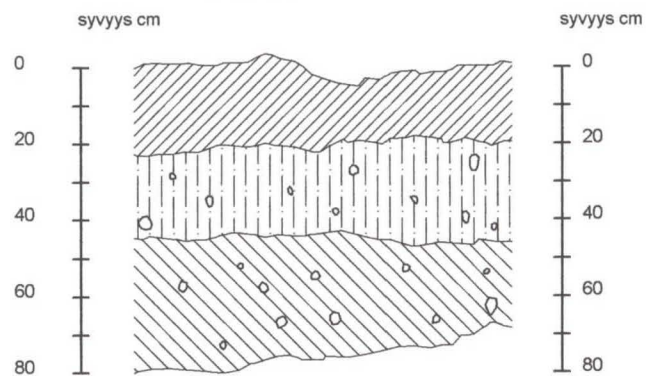
pkoo 6736 490

ikoo 3449 370

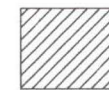
N-profilii

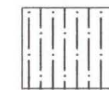
E-profilii

Kivi

Humus

Likamaa

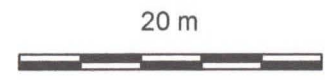
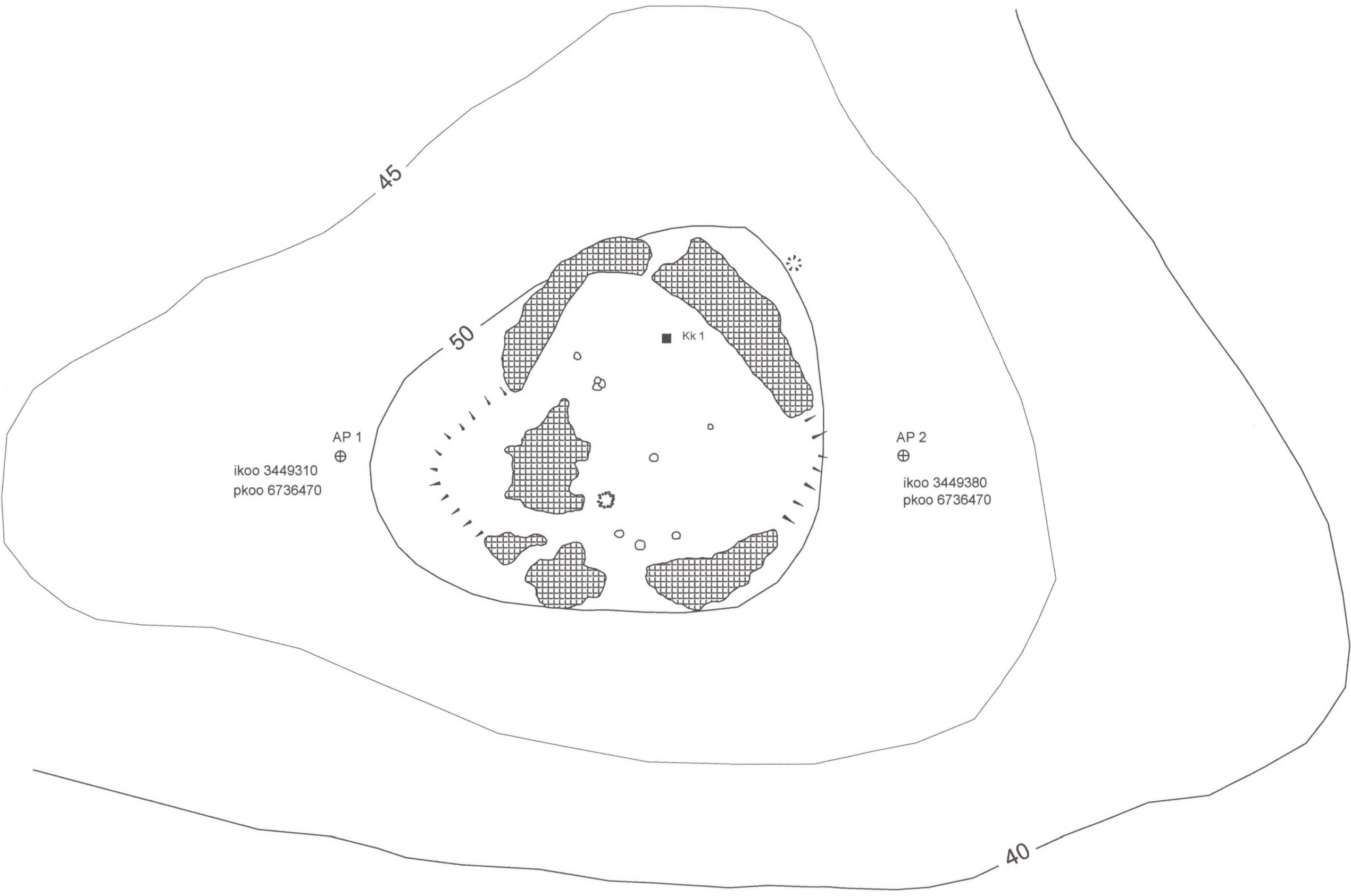

Savensekainen sora

1 m

<p>ARTJÄRVI Linnanmäki V.-P. Suhonen 2003</p>	<p>Koekuoppa 1 S- ja E-profililit Mk 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Donald Lillqvist Puht.piirt. Donald Lillqvist 2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p>

AP 1 ikoo 3449310
⊕ pkoo 6736470

AP 2 ikoo 3449380
⊕ pkoo 6736470

- Rakenne
- Kivi
- Kumpare
- Painanne
- Koekuoppa 1
- 50 m mpy

ARTJÄRVI Linnanmäki V.-P. Suhonen 2003	Yleiskartta Mk 1:500
MITTAUSDOKUMENTOINTI Donald Lillqvist Puht. piirt. Donald Lillqvist 2004	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI